

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

POROČILO O DELU SVETA ZA KOMUNALNE ZADEVE OLO LJUBLJANA ZA LETO 1956

(Gradivo za 15. redno sejo Okrajnega ljudskega odbora)

Svet za komunalne zadeve Okrajnega ljudskega odbora je bil izvoljen na 1. seji OLO dne 30. jul. 1955. Stel je 11 članov, ker pa je bil v toku poslovne dobe razrešen predsednik ter na njegovo mesto izvoljen nov iz vrst članov Sveta, šteje Svet danes le 10 članov. V svetu so trije odborniki ljudskega odbora, sedem članov sveta pa niso odborniki.

Pri Svetu obravnavajo konkretne predloge naslednje komisije:

1. Komisija za prenumeracijo in preimenovanje ulic.
2. Komisija za oskrbo okraja z električno energijo.
3. Komisija za izdelavo generalnega programa za mestno kanalizacijo.

Delo posameznih komisij bo v poročilu posebej obdelano.

Svet je imel v letu 1955 5 sej, v letu 1956 pa 8 rednih in 4 izredne seje. Seje so bile vedno sklepčne ter se jih je udeleževalo vedno nad polovico članov. Udeležba članov sveta na sejah Sveta je znašala 53%. Nizek odstotek udeležbe rezultira zaradi dolgotrajne boleznj člana Sveta tov. Stajdoharja ter pogoste odsotnosti nekaterih članov Sveta, ki ne stanujejo v Ljubljani.

Svet je obravnaval na svojih sejah naslednje zadeve: sistematizacijo delovnih mest pri Tajništvu za komunalne zadeve, o odnosu OLO in občinskih ljudskih odborov do komunalnih zavodov in podjetij, ki delujejo v območju mesta Ljubljane, o predlogu proračuna in investicijskega plana za leto 1956, o rekonstrukciji Celovške ceste v zvezi z uvedbo trolleybusnega prometa proti Sentvidu, o stanju oskrbe z električno energijo v okraju in v Ljubljani, o predlogu ECZ za zvišanje tarif v zvezi z uvedbo avtobusov in trolleybusov, o poročilu komisije za prenumeracijo in preimenovanje ulic, o odloku o pobiranju smeti na področju mesta, o predlogu plana za finansiranje investicij v I. tromesečju 1956, o pravih Uprave cest OLO in predlogu o plačah za Upravo cest OLO, o gradnji skupinskega vodovoda Stična-Trebnje ter o pripravah za formiranje vodovodne skupnosti za gradnjo skupinskega vodovoda Cerklje-Mengeš, o poročilu Uprave cest OLO o stanju cest III. reda in varnosti prometa na področju okraja Ljubljana, o predlogu odloka o odškodnini za gradnjo komunalnih naprav v okraju, o predlogu odloka o dopustnih stanovanjskih površinah, o konstrukcijah, materialih in opremi, o predlogu proračuna in investicijskega plana za leto 1957, o predlogu odloka o ustanovitvi vodnega sklada in njegovega upravnega odbora, o premijskem pravilniku Uprave cest OLO.

Poleg tega je Svet za komunalne zadeve OLO sprejemal in obravnaval na svojih sejah predloge Komisije za revizijo investicijskih programov negospodarskega značaja, ki zadevajo komunalne naprave. Potrdil je naslednje investicijske programe: za gradnjo vodovoda v Borovnici, za cesto v Kamniško Bistrico, za cesto Drtija-Kandrše, za generalni program za kanalizacijo Ljubljane, za Inštitut za metalne konstrukcije za kanalizacijo Pržanj, elektrifikacijo Mengša, za cesto Dob-Rdeči Kal, za cesto Pono-viče-Hotič itd.

Ker so do konca leta 1955 spadali v pristojnost Sveta še finančno samostojni zavodi na območju mesta Ljubljane, je potrjeval v toku leta 1956 tudi še njih zaključne račune za leto 1955, in sicer za Upravo cest OLO, Mestno kanalizacijo, Mestni vodovod, »Snagoc«, »Zalez«, Mestno vrtnarijo in Javno razsvetljavo.

Nekatera vprašanja je obravnaval na skupni seji s Svetom za urbanizem OLO, in sicer o odloku o začasnih gradbenih in urbanističnih ureditvah na območju okraja in o zazidalnem načrtu za kompleks med Vodnikovo in Celovško cesto.

Kakor je razvidno iz navedenih problemov, ki jih je Svet obravnaval, so se isti v začetku nanašali v precejšnji meri na Ljubljano, ker je bilo potrebno urediti in dokončati nekatere zadeve, ki jih je že prej obravnaval Svet za komunalne zadeve bivšega MLO Ljubljana ter so se nanašale na mesto Ljubljano kot celoto (n. pr. vprašanje stanovanjskih tarif, prenumeracijo ulic in odloka o pobiranju smeti).

Pozneje pa je Svet obravnaval problematiko z okrajnega stališča, o čemer priča tudi proračun in investicijski plan za leto 1956, iz katerih se najbolje vidi skrb za zadeve okrajnega merila.

Svet je prenašal svojo problematiko in predloge pred Okrajni ljudski odbor in pred Mestni svet, če so problemi zadevali le ožje območje občin v mestu Ljubljani.

Proračun Sveta za leto 1956 in njegova realizacija sta razvidna iz tabele 1.

Kakor je razvidno iz tabele 1, je proračun Sveta realiziran po funkcionalnih izdatkih z 99,9%.

Za glavne postavke funkcionalnega dela dajemo naslednja pojasnila:

Iz postavke za prenumeracijo mesta Ljubljane je bila do konca leta 1956 izvršena prenumeracija na 70 ulicah, kjer je bilo nameščenih 1100 tablic s hišnimi številkami in 80 uličnih napisnih tabel. Poleg tega pa je ostalo še 600 tablic hišnih števil, ki bodo nameščene na hiše v začetku letošnjega leta. Z delom

na prenumeraciji bomo v letu 1957 še nadaljevali. Prenumeracijo vodi posebna komisija po navodilih Sveta.

Prispevek vodni skupnosti za melioracijo Ljubljanskega barja je bil porabljen za melioracijska dela na Barju, in sicer za sledeča regulacijska dela odvodnikov: Drobentinka, Podlipščica, Farjevec, Pržanc, Dolgi kanal, Pekov kanal, Ravnikar, Sparevčev odvodnik, drobna mreža na Vrhniki, Viču in Rudniku ter za odplačilo anuitet za bager. Izkopanih je bilo 89.743 m³ tal in osnaženih 70.968 m manjših jarkov.

Iz postavke obveznosti iz preteklih let smo poravnali neporavna-

ne obveznosti, ki so izvirale iz plačila zemljišč za rekonstrukcijo cest III. reda v letu 1955 in prej ter za plačilo decembrske situacije iz leta 1955 za ureditev Smartinske ceste.

Iz postavke prispevek vodnemu skladu smo nakazali v vodni sklad 10.430.000 din ter plačali direktno 3.398.469 din za regulacijska dela. Izvršena dela so razvidna iz tabele 3.

Iz postavke prispevek k izdelavi projektov za skupinski vodovod Cerklje-Mengeš smo plačali del stroškov za izdelavo načrtov. Ostale stroške nosi Uprava za investicije LRS in OLO Kranj.

Na območju okraja je vršila Uprava cest OLO prometno štetje, da ugotovi obremenjenost posameznih cest kot podlago za izdelavo rekonstrukcije cestne mreže.

Iz postavke »Vzdrževanja grobov taleev« so bila poravnana vzdrževalna dela pogrebniemu zavodu »Za-

PRORACUN SVETA ZA KOMUNALNE ZADEVE OLO LJUBLJANA IN REALIZACIJA ZA LETO 1956

Tabela 1	Postavka	Plan	Realizacija	% izpolnitve
1.	Numeracija mesta	1.048.500	999.515	95,3
2.	Tehnične potrebščine	33.000	32.327	98,0
3.	Prispevek vodni skupnosti za melioracijo Ljublj. barja	20.000.000	20.000.000	100,0
4.	Kopiranje načrtov	10.000	7.015	70,2
5.	Strokovna študijska potovanja	86.800	82.098	93,4
6.	Dotacija DGIT	150.000	150.000	100,0
7.	Obveznosti iz preteklih let	1.778.000	1.778.000	100,0
8.	Prispevek k vodnemu skladu	14.430.000	14.428.469	99,1
9.	Prispevek k izdelavi idejnega projekta za vodovod Cerklje-Mengeš	500.000	500.000	100,0
10.	Prometno štetje	400.000	400.000	100,0
11.	Vzdrževanje grobov taleev	500.000	394.206	78,8
12.	Nekateri sedanji problemi Ljubljane	711.000	711.000	100,0
13.	Protiletalska zaščita	1.370.000	1.370.000	100,0
14.	Dotacija ECZ za rekonstrukc. osebnega lokal. prometa	90.638.000	90.638.000	100,0
15.	Dotacija ECZ za rekonstr. cest	24.000.000	24.000.000	100,0
16.	Vzdrževanje cest III. reda	108.122.000	108.122.000	100,0
17.	Anuiteta Upravi cest za samski dom	4.000.000	4.000.000	100,0
	Skupaj	267.777.300	267.612.630	99,9

PLAN INVESTICIJ SVETA ZA KOMUNALNE ZADEVE OLO LJUBLJANA IN NJEGOVA REALIZACIJA ZA LETO 1956

Tabela 2	Postavka	Plan	Realizacija	% izpolnitve
1.	Dela na mostu pri Boštanju	2.390.000	2.390.000	100,0
2.	Preložitev ceste pri Ligojni	2.320.000	2.320.000	100,0
3.	Dela na mostu pri Sinji gorici	3.650.000	3.650.000	100,0
4.	Zaloška cesta — dokončanje	5.102.000	5.102.000	100,0
5.	Drtija-Kandrše — rekonstr.	10.000.000	10.000.000	100,0
6.	Most čez Kamniško Bistrico	4.100.000	4.100.000	100,0
7.	Prometni znaki	500.000	500.000	100,0
8.	Nabava kamionov	11.500.000	11.500.000	100,0
9.	Studij in načrti	3.500.000	3.404.317	97,2
10.	Gradnja kanalizacije Mengeš	3.000.000	3.000.000	100,0
11.	Severni zbiralnik, III. etapa	30.000.000	30.000.000	100,0
12.	Studij in načrti kanalizacije	3.200.000	3.200.000	100,0
13.	Studij in načrti za centralno pokopališče	500.000	166.446	33,3
14.	Rekonstrukcija javne razsvetljave na Celovski cesti	11.000.000	10.997.113	99,9
15.	Načrti za javno razsvetljavo	600.000	600.000	100,0
	Skupaj	91.362.000	90.929.876	99,5
	Iz gozdnega sklada:			
1.	Cesta v Kamniško Bistrico	1.952.107		
	Cesta v Kamniško Bistrico	8.047.503		
2.	Most pri Lipsenju	2.036.121		
3.	Most čez Kamniško Bistrico pri Radomljah	17.900.000		
	Skupaj	29.935.731		

le za grobove talcev in borcev na Centralnem pokopališču.

V začetku leta 1956 je izšla knjiga »Nekateri današnji in jutrišnji problemi Ljubljane«, ki smo jo finansirali iz okrajnega proračuna.

Iz sredstev za protiletalsko zaščito smo poravnali stroške v zvezi z vzdrževanjem in čuvanjem skladišč in nekaterih zaklonišč okrajnega značaja.

ECZ je prejela kot dotacijo znesek 90.638.000 din za stroške v zvezi z rekonstrukcijo osebnega lokalnega prometa. Ostale stroške krije ECZ iz posojil, ki jih je najela pri NB in MH.

Prav tako je prejela ECZ dotacijo v višini 24.000.000 din za ureditev cest, na katerih je uvedla trolejbusni in avtobusni promet. Iz navedenih sredstev je bil urejen del Titove ceste, Gradišče, del Gorjupove ulice ter nekatere korekcije na Prulah. V gradnji so najnujnejša dela na Celovski cesti, ki naj zagotove kolikor toliko varen trolejbusni promet.

Za vzdrževanje cest III. reda je bilo danih iz proračuna 108.122.000 dinarjev ter iz cestnega sklada 29.249.855 din. S temi sredstvi je Uprava cest OLO vzdrževala 761,0 km cest in 79 mostov ter razne objekte na njih. Od okrajnih cest je utrjenih na sodoben način le 4,7%, vse ostale so makadamske. Skupaj je bilo porabljenih ca. 60.000 m³ gramozja vseh vrst za vzdrževanje cest, popravljenih odnosno obnovljenih je bilo 11 mostov, protiprašno je bilo obdelanih 20,5 km cest ter obnovljenih 867 raznih prometnih in varnostnih znakov.

Vse okrajne ceste so pluzene v primeru snega z izjemo ceste Grahovo—Radlje, če nastopijo veliki snežni zameti. Stroški za snežno akcijo na cestah III. reda v letu 1956 so znašali ca. 4.600.000 din.

Za gradnjo samskega doma za delavce Uprave cest OLO je bila plačana prva anuiteta v višini 4.000.000 din.

Iz tabele 2 je razvidna izvršitev investicijskega plana za leto 1956, ki znaša 99,5%.

Vsa predvidena dela so bila nadaljevanje del iz leta 1955 odušno še prej.

1. Na cesti III/1223 pri Boštanju je bil dograjen most čez potok Dobravko, razpetine 12,82 m v armiranem betonu v skupni vrednosti 8.455.451 din, vključno ureditev nadvozov na most in regulacijo potoka, od česar je bilo investiranih leta 1956 2.390.000 din.

2. Na cesti III/1205 pri Veliki Ligojni je bila zaključena rekonstrukcija ceste v dolžini 339 m v skupni vrednosti 3.319.916 din, od česar je bilo investiranih v letu 1956 2 milijona 319.916 din.

3. Na cesti III/1218 pri Sinji gorici je bil dograjen most čez Podlipščico dolžine 21,0 m v skupni vrednosti 5.019.218 din z navozni na most. Od skupne vsote je bilo investiranih v letu 1956 3.650.000 din.

4. Za ureditev hodnikov ob Zaloški cesti je bilo v letu 1956 investiranih 5.102.000 din, s čimer je bilo 4551 m² hodnikov v asfaltmakadamu.

5. Za nadaljevanje del na cesti Drtija—Kandriše kot važne cestne zveze med okrajem Ljubljana in Trbovlje je bilo porabljenih 10 milijonov din, dela se nadaljujejo.

6. Za gradnjo mostu na cesti III/1254 čez Kamniško Bistrico je bilo nakazano gradbenemu odboru, ki se je formalno pri občini Domžale, 4.100.000 din. Delo se je zakasnilo zaradi težav pri dokumentaciji in zaradi dvakratne licitacije.

Gradbeno podjetje »Projekt« iz Kranja, ki je končno izlicitiralo gradbena dela, je začelo z delom.

7. Na okrajnih cestah je bilo v letu 1956 obnovljenih 66 kom. krajevnih naprav (napisov), 261 kom. prometnih znakov, 13 kom. smerokazov in 527 kom. občestnih smernikov v skupni vrednosti 500.000 din.

8. Za potrebe Uprave cest OLO so bila nabavljena v letu 1956 naslednja vozila in stroji: 1 osebni avto, kamion TAM, 1 jeep in kompresor »Fagram« v skupni vrednosti 11.500.000 din. S tem se je Uprava cest OLO usposobila, da lahko opravlja razne nadzorstvene obhode tudi v najslabšem vremenu in v zimskem času.

9. Za študije in načrte v zvezi s pripravo tehnične dokumentacije za tekoča in predvidena dela je bilo porabljenih 3.404.317 din. Izdelani so bili investicijski programi in glavni projekti: za kamnolom v Podutiku, za most čez Pšato, za cesto v Kamniško Bistrico, za samski dom Uprave cest OLO, za most v Zalogu, za most čez Kamniško Bistrico, za cesto Smrečje—Ziri, za Litijsko cesto, za cesto Domžale—Duplica in Krtna—Moravče.

10. Na prošnjo občinskega ljudskega odbora Mengeš je prispeval OLO Ljubljana h gradnji kanalizacije v tiru ceste II. reda skozi Mengeš znesek 3.000.000 din.

11. V letu 1956 se je nadaljevalo z gradnjo severnega zbiralnika, ker ga je bilo zgrajenega 295,0 m v skupni vrednosti 30.000.000 din. Z deli se bo nadaljevalo v letu 1957. Pri teh delih smo uporabili nove montažne metode ter polagali cevi ϕ 210 cm. Z novim načinom gradnje se bo povečala hitrost gradnje, kvaliteta in znižala se bodo tudi gradbeni stroški.

12. Za študije in načrte v zvezi s kanalizacijo mesta Ljubljane je bilo porabljenih 3.200.000 din, in sicer za izdelavo generalnega investicijskega programa kanalizacije Ljubljana, ki je bil predložen re-

vizijski komisiji in potrjen po pristojnem svetu, dalje za načrte za severni zbiralnik, za načrte za zbiralnice ob Ljubljani in geodetski posnetek obstoječe kanalske mreže. Zavod je proučil delovni postopek z uporabo horizontalnih opažev, kovinskih razpor itd., s čimer se bo zmanjšala uporaba lesa za opaže.

13. Za študije in načrte za ureditev centralnega pokopališča na Zalah je bilo porabljenih 10.166.446 dinarjev, ker projektantsko podjetje ni forsiralo dela. Program pa je sedaj tik pred dokončanjem.

14. V zvezi z rekonstrukcijo osebnega lokalnega prometa po Celovski cesti je bilo potrebno rekonstruirati tudi javno razsvetljavo, ker uporablja delno drogove sedanega tramvaja.

V letu 1956 je bil nabavljen vsi potrebni material in izdelani nosilni elementi za luči, kar bo montirano v tem letu. Stroški so znašali 10 milijonov 997.113 din.

15. V zvezi s predvideno rekonstrukcijo javne razsvetljave na Celovski cesti je bil izdelan investicijski program in glavni projekt ter so znašali stroški 600.000 din.

Od celotne investicijske vsote po proračunu OLO, s katero je razpolagal Svet za komunalne zadeve OLO Ljubljana in je znašala po realizaciji 90.929.876 din, je bilo investiranih na območju mestnih občin 55%, v ostalem območju okraja pa 45%.

Slika pa se spremeni, če upoštevamo, da je bilo za ceste III. reda in mostove investiranih poleg rednih proračunskih sredstev še 29 milijonov 935.731 din iz gozdnega sklada ter znaša odstotek vloženih investicij na področju okraja izven mesta Ljubljane 75% vseh sredstev.

Vodni sklad v letu 1956 je upravljal Svet za komunalne zadeve OLO Ljubljana.

Plan in realizacija vodnega sklada za leto 1956 sta razvidna iz tabele 3.

OKRAJNI VODNI SKLAD — PLAN IN REALIZACIJA ZA LETO 1956

Tabela 3

Postavka	Plan	Izvršeno
1. Nadzorna služba	3.131.492	2.558.068
2. Ljubljana — čiščenje	4.245.901	1.752.279
3. Kamniška Bistrica	11.360.160	11.360.160
4. Regulacija Suvjice	7.845.254	7.845.254
5. Grosupeljska kotlina	400.000	400.000
6. Drtijsčica — vzdrževanje	1.500.000	1.500.000
7. Hudourniki v okraju	1.676.980	1.676.980
8. Regulacija Brežička — načrt	48.166	48.166
9. Hudournik na Golovcu	500.000	500.000
10. Mali Graben	396.708	395.938
11. Načrti in raziskave	1.442.870	1.418.575
12. Obveznosti iz leta 1955	2.870.522	2.870.522
13. Nepredvideno in rezerva	1.769.842	1.608.860
	37.185.895	33.932.802

K sprednji tabeli dajemo naslednjo pojasnila:

1. Ker ni formirana okrajna uprava za vodno gospodarstvo, je Svet za komunalne zadeve začasno poveril operativno izvajanje nalog na področju okraja Ljubljana Tehnični sekciji za gornjo Savo — Uprava za vodno gospodarstvo LRS, ki je nadzorovala vodotoke in naprave na njih ter izvrševala manjša popravila. Za te namene je potrošila 2.558.068 din.

2. Spomladi leta 1956 smo se izvršili zaključna dela na velikem čiščenju in urejanju struge Ljubljanske skozi mesto, ki smo ga pričeli v letu 1955. Delo je zaključeno z izjemo dovozne poti v Ljubljano na Prulah, ki je ni bilo možno urediti že v letu 1956 zaradi visokega stanja vode, ko smo dobili izvajalca del. Zaključna dela na čiščenju so znašala 1.752.279 din.

3. Spomladanske visoke vode v Kamniški Bistrici so napravile zelo veliko škodo na obrežnih zavarovalnih in nezavarovanih bregovih struge ter grozile, da odnesejo iztočni objekti razbremenilnika Pšate, vderejo v smer proti Domžalam in poplavijo na drugi strani stanovanjsko kolonijo tovarne Količevo ter same tovarniške objekte. Na podlagi načrta za regulacijo Kamniške Bistrice smo takoj začeli s pomočjo Tehnične sekcije za gornjo Savo z najnujnejšimi regulacijskimi in zavarovalnimi deli ob Kamniški Bistrici od tovarne Titan do tovarne Količevo.

Z isposojeno mehanizacijo smo uspeli napraviti prekope v sipinah tako, da je odtok vode olajšan. Seveda je treba še naprej utrditi nove bregove, ker bo sicer vse delo brez uspeha.

Popravljenih je bilo tudi več pragov in obrežja pod lhanskim mostom. Stroški v letu 1956 so znašali 11.360.160 din.

4. Vodna skupnost Suvjice je prejela iz vodnega sklada prispevek v višini 7.845.254 din ter so bila dela v II. etapi zaključena. Sedaj je zgrajeno 1720 m nove struge. V letošnjem letu je nujno nadaljevati z delom, ker bodo šele po dograjenju III. etapi do sedaj izvršena dela začela služiti svojemu namenu.

5. Z deli za raziskovanje jami pri Račni, ki tvori veliko oviro od toka vodnih množin iz Grusupeljske kotline, smo pričeli, toda jame nismo mogli nadaljevati, ker nismo dobili sposobnih potapljačev, da bi raziskali sifon na koncu jame in ugotovili smer odtoka vode in tako dobili podatke o smeri vodnega toka in za nadaljevanje del na izkopu tunela za odvod vode. Za napravo odvod in mostov v jami ter popravilna dela smo porabili 400.000 dinarjev.

6. Potok Drtijsčica, ki je bil sprva ječasno že delno reguliran, je bil potreben nujnih večjih vzdrževalnih del, da ne bi visoke vode popolnoma uničile že zgrajeno regulacijo. V ta namen je bilo dodeljenih vodni skupnosti 1.500.000 din, da bi izvršila najnujnejša popravila ter dokončala vodovod na Pečah.

7. Za velika vzdrževalna dela na reguliranih hudournikih v okrajju je bilo porabljenih 1.676.980 din. temi sredstvi je bila obnovljena velika prečna zgradba na Iški, ki je grozila, da se poruši, dalje so bili urejeni posamezni deli struge potoka Motnišnica pri Spitalu, ki je bila načela poplava v letu 1955. Obstajala je nevarnost, da se začne rušiti tudi okrajna cesta.

8. Za predvideno regulacijo potoka Brožiček v Loški dolini so bili izdelani potrebni načrti ter bo most v letu 1957 pričeti z deli, če bodo na razpolago potrebna sredstva. Stroški tehnične dokumentacije so znašali 48.166 din.

9. Urejen je bil hudournik na Golovcu ter delno kanaliziran. Stroški ureditve so znašali 500.000 din.

10. Na Malem Grabnu pri Kozarjah so bile pričeta zavarovalna dela. Del stroškov nosi Vodna skupnost za melioracijo Ljubljanskega barja iz vodnega sklada smo prispevali 395.938 din.

11. Za tekoča dela in, dela po plan leta 1957 so bili narejeni potrebni načrti in raziskave. Izvršeno so bile meritve na Dobrunjščici, projekti: za Motnišnico, za regulacijo reke Reke, za dovozno pot v Ljubljano, za obnovo Mazijevega jezua, za regulacijo Zirovniščice, Sirovnika in meritve za potok Rača. Stroški načrtov in meritve so znašali 1.418.575 din.

12. Pod postavko obveznosti iz preteklih let so zapopadeni preveč plačani zneski v vodni sklad s strani podjetij in neplačani računi iz leta 1955 za dela pri Mali vasi na Savi, Ljubljani pod Zalogram in za čiščenje struge v Ljubljani v višini 2.870.522 din.

13. Iz postavke nepredvideni stroški in rezerve so bili vrnjeni plačani prispevki v vodni sklad v letu 1956 Ljubljanskemu brodarstvu in družstvu za škodo, ki jo je utrpel zaradi del v Ljubljani, Vodovodna skupnost Velika Loka dotacija za gradnjo vodovoda, dalje obveznosti do banke in priprava elaborata za delilni načrt in razlastitev ob Pšati. Skupni stroški so znašali 1.608.860 dinarjev. Saldo na Vodnem skladu znaša per 31. XII. 1956 3.253.095 din, ter je prenesen na Vodni sklad za leto 1957.

Cestni sklad, ki se je prvič formiral leta 1956, je bil planiran na 35.000.000 din, dohodki v cestni sklad, ki se formirajo iz 70%-ne takse na kmečka vprezna vozila, kazni za prometne prekrške in event. uporabo cestnega sveta so bili realizirani v višini 38.952.478 din.

Izdatki iz cestnega sklada v letu 1956 so bili v smislu zveznih navodil namenjeni le za redno vzdrževanje okrajnih cest in objektov

Problematika stanja komunalnih naprav v okraju

1. CESTE

Svet se neposredno bavi s problematiko cest III. reda in objektov na njih, z izgradnjo zbiralnikov kanalizacije na območju mesta Ljubljane ter komunalnimi problemi, ki zadevajo več občin ali celo dveh okrajev (n. pr. izgradnja skupinskih vodovodov itd.).

Okrajna cestna mreža meri 761.028 km cest, od katerih je bilo konec leta 1956 utrjenih na en ali drug način le 35.886 km ali 4,7%.

Izmed 79 mostov na cestah III. reda je še 43 lesenih z nosilnostjo od 3 do 5 ton, od katerih jih je 29 v zelo kritičnem stanju. Od ostalih mostov je 6 kamnitih, 8 betonskih in 2 jeklena.

V letu 1956 je po sugestiji Sveta pristopila Uprava cest OLO k obsežnejši protiprašni obdelavi cest III. reda. Uspelo ji je brezprašno obdelati 20.526 km cest s površino 109.151 m². Obračun stroškov je pokazal, da znašajo stroški za 1 m² protiprašne obdelave 247,63 din/m², medtem ko znašajo povprečni stroški za vzdrževanje makadamskih cest od 30 do 50 din/m², kar zavisi od obremenitve ceste. Na podlagi izkušenj, pridobljenih pri izdelavi protiprašne obdelave cest v letu 1956 ter preizmitve v zimi leta 1956/57 bomo prihodnjo pomlad pripravili zaključke o umestnosti in ekonomičnosti protiprašne obdelave cest v bodoče. V kolikor bodo rezultati zadovoljivi, bomo nadaljevali s protiprašno obdelavo na najbolj obremenjenih okrajnih cestah.

Protiprašno so bile obdelane naslednje ceste:

a) Cesta III/1219 od Iščice do Iga v dolžini	7.914 m
b) Cesta III/1243 v odseku Krčina—Moravče v dolžini	100 m
c) Cesta III/1247 v odseku Domžale v dolžini	3.545 m
d) Cesta III/1250 v odseku Sentjakob—Domžale v dolžini	5.610 m
e) Cesta III/1252 v odseku Črnuče—Sentjakob v dolžini	3.357 m
Skupaj v dolžini	20.526 m

Velika dolžina makadamskih cest ter vedno naraščajoči promet na njih, posebno avtobusni in s tovornimi avtomobili zahteva tudi vedno večje količine kvalitetnega gramoza.

V letu 1956 je porabila Uprava cest OLO samo za redno vzdrževanje cest 29.304 m³ gramoza na račun proračuna ter 22.808 m³ na račun cestnega sklada, ki ga je pridobila iz 69 kamnolomov in gramoznic na področju okraja. Samo stroški za gramoz s prevozom so znašali preko 59.000.000 din ali ca. 50.000 din/km. Kljub razmeroma večji porabi gramoza ni uspelo vse ceste vzdrževati v dobrem stanju.

Naraščajoči motorni promet ter zaradi velike teže obratujočih vozil nujno utrjevanje vozišč s sodobnimi tlaki, pa čeprav v začetku le v lažji izvedbi.

na njih z obvezno 20%-no rezervo za primer nepredvidenih del.

V letu 1956 smo izdali iz cestnega sklada 29.308.355 din za nabavo in prevoz gramoza na cestah III. reda ter za popravilo mostov na njih.

Iz cestnega sklada je bilo nabavljeno 22.808 m³ gramoza in popravljenih je bilo 11 mostov.

Saldo cestnega sklada znaša z 20%-no rezervo iz leta 1956 9.644.123 dinarjev in je prenesen na leto 1957.

Kakor smo že omenili, je posebno pereče vprašanje mostov, saj jih je komaj 45,5%, ki imajo dopustno obremenitev večjo kot 5 ton ter so sposobni prenesti normalne obremenitve s tovornimi kamioni in avtobusi, ki se v vedno večji meri pojavljajo na okrajnih cestah, tudi kot redne prometne zveze med posameznimi kraji v okraju.

V prihodnjih letih moramo postopno zamenjati dotrajane lesene mostove s stalnimi armirano betonskimi mostovi.

V letu 1956 so bili dograjeni in predani prometu naslednji mostovi: pri Boštanju, pri Sinji gorici in pri Lipsenju. V gradnjo pa smo dali most čez Kamniško Bistrico pri Radomljah. Ker nismo razpolagali z zadostnimi sredstvi za večje rekonstrukcije lesenih mostov v betonu, smo morali nekatere lesene mostove zaradi varnosti prometa obnoviti, zaradi manjših stroškov ponovno v lesu. Tako so bili obnovljeni mostovi: čez Kamniško Bistrico na cesti proti Ihanu, pri Ponovi vasi, pri Muljavi, na Ižanski cesti 2 mostova in most čez Motnišnico, poleg na vodenih smo obnovili še 6 manjših mostov in dva večja propusta.

Označba okrajnih cest s prometnimi znaki in drugo opremo še ni zadovoljiva kljub temu, da je bilo v letu 1956 postavljenih in obnovljenih nad 867 znakov smerokazov itd. V letu 1957 bo Uprava cest OLO nadaljevala s sistematično akcijo za opremo cest s predpisanimi znaki in drugimi varnostnimi znamenji.

Vsaka zima ogroža v večji ali manjši meri promet na cestah. Še vedno smo navezani pri pluzenju snega na konjsko vprego, predvsem v krajih izven mesta. Le za potrebe pluzenja snega v Ljubljani razpolagamo z 2 dvokrakljinama in 4 enostranskimi plugi, ki jih vleče kamion oz. buldozer.

Vedno večji promet z motornimi vozili na cestah zahteva hitro intervencijo, ko pada sneg. Zaradi nezadostnega števila plugov, ki naj bi v kratkem času odstranili sneg z vozišča, nastanejo zakasnitve, zaradi česar promet, posebno motorna vozila, stisne sneg na vozišču v ledeno ploščo, ki predstavlja v primeru odjuge izredno neprijetnost za vse koristnike cest, posebno za trolleybuse, avtobuse in avtomobile.

Za hitro odstranitev ledene plošče na voziščih bi morali nabaviti primerna mehanična sredstva, ki to opravijo hitro in temeljito (posebna strugala). Ročno delo je počasno ter je dnevni efekt dela majhen.

Da bi preprečili tvorbo ledene plošče na voziščih, smo poskusili z uporabo soli. Prvi rezultati so bili zadovoljivi, problem pa je cena soli in možnost nabave v večjih količinah. Pravočasno raztresena sol povzroči hitro taljenje snega, prepreči tvorbo ledene plošče na cesti in dopušča v urah, ko ni prometa, hitro potisnjenje snega s plugi z vozišča.

Ta način uporabljajo sedaj že zelo široko v večjih inozemskih me-

stih z razvitim motornim prometom, ker se je pokazal kot zelo uspešen in cenen. Na podlagi analize letošnjih poskusov in stroškov bi v primeru ugodnih rezultatov pristopili k širše zasnovani akciji v prihodnji zimi.

Prometno štetje v letu 1956 je pokazalo, da je najbolj obremenjena cesta III. reda v okraju Zaloška cesta, ki ima 4.238 ton/dan, druga po vrstnem redu je cesta Sentjakob—Domžale—Kamnik z 2.200 ton/dan. Slednje smo predvideli kot prvo, ki se naj v bližnji bodočnosti rekonstruira in sodobno utrdi.

Za izdelavo perspektivnega programa razvoja cestne mreže III. reda in rekonstrukcije cest III. reda v okraju Ljubljana je bila v letu 1956 formirana pri Upravi cest OLO posebna strokovna komisija. Komisija je z delom že začela ter je izdelala doslej stanje obstoječe cestne mreže III. reda s predlogi, katere ceste naj ostanejo še III. reda, katere se naj prenesejo zaradi nove teritorialne razdelitve iz vrst cest IV. v ceste III. reda in obratno. Do konca leta 1957 bo perspektivni plan razvoja cestne mreže III. reda za dobo 20 let izdelan in predložen v razpravo.

Ker obravnavamo že cestno mrežo III. reda, se moramo dotakniti tudi cestne mreže IV. reda in objektov na njih, ki jo vzdržujejo pristojne občine.

V okraju imamo 1.780,5 km gramoznih cest IV. reda in 56,43 km na en ali drug način utrjenih cest IV. reda, skupaj 1.836,48 km. Razmerje med gramoznimi in utrjenimi cestami znaša 96,5% : 3,5%. Od sodobno utrjenih cest IV. reda jih je 97,5% na področju mesta Ljubljane, ostanek 2,5% na področju zunanjih občin. Z ustanovitvijo cestnega sklada imajo občine možnost le v omejenem obsegu vzdrževati svoje ceste, ker so potrebe zelo velike. Nekatere občine, ki so prejšnja leta vzdrževale ceste v breme proračuna, so sploh ukinile dotacijo iz proračuna za vzdrževanje cest IV. reda; kar smatramo za nepravilno, ker sredstva cestnega sklada ne zadoštujejo. Med te občine spadajo: Dobrova, Domžale, Grosuplje, Ivančna gorica, Litija, Črnuče in Moravče.

Na podlagi hepopolnih podatkov so vložile občine v letu 1956 sledeča sredstva v vzdrževanje in novogradnjo cest na področju okraja:

	v 000
a) iz proračuna	90.435
b) iz cestnega sklada	33.145
c) ostala sredstva	24.617
Skupaj	148.197

Občine v mestu Ljubljani so prispevale ca. 86,5% vseh sredstev iz proračuna, iz cestnega sklada 43% in od ostalih sredstev pa 50% za vzdrževanje in novogradnjo cest ali od skupne vsote 71%, čeprav imajo le dobro polovico cest na svojem teritoriju.

2. VODOVODI

Z oskrbo okraja s pitno vodo se bavi Svet s problematiko planiranja in izgradnje skupinskih vodovodov, ki služijo večini občinam v okraju ali celo dvema okrajema. Današnje stanje oskrbe prebivalstva z zdravno pitno vodo iz javnih vodovodov nam najbolj pokaže dejstvo, da ima možnost oskrbovati se z vodo iz javnih vodovodov le 24% vseh prebivalcev, ki žive izven mesta Ljubljane v okraju. Vsi ostali so vezani na lastne vodnjake in zajemanje vode iz vodotokov ali karnic.

Tako je urejal odnose med okrajema Ljubljana in Novo mesto v

pregledu finansiranja gradnje skupinskega vodovoda Stična—Trebneje—Dobrič, Kamnik je za leto 1956 še prevzela finansiranje gradnje Uprava za investicije LRS, ni prišlo do realizacije sklenjenega dogovora.

Dalje je dal Svet iniciativo za formiranje Vodovodne skupnosti za gradnjo skupinskega vodovoda Cerklje—Mengeš, kjer je ves predel med Kamniškimi planinami na severu. Save na jugu, kamniško železnico na vzhodu in do linije Smlednik, Voglje, Velesovo brez urejene oskrbe z zdravno pitno vodo. Za navedeno področje je že odobren investicijski program in so v teku priprave za ustanovitev vodovodne skupnosti ter bo v najkrajšem času ustanovitveni občni zbor.

Posebno vprašanje v okraju predstavljajo večji obstoječi vodovodi, kot n. pr. Cerknica—Rakek, Logatec, Kamnik itd., ki so zaradi svoje starosti že močno dotrajali in so potrebne nujne obnovitve. Pereče je tudi vprašanje subokrajinskega vodovoda, ki je bil zgrajen pred drugo vojno ter bo oskrboval z vodo 8 okrajev. Za pripravo načrpane vode so predvidene posebne prečiščevalne naprave, ki bi morale vodo kemično in bakteriološko očistiti. Ker niso prizadete občine svojčas vzdrževanju kompliciranih naprav posvečale potrebne pažnje, so sedaj v takem stanju, da jih ni mogoče več brez večjih popravil uporabljati. Tlačni cevovod, ki veže črpalnico s prvim rezervoarjem, je tako propusten, da nastopajo velike izgube na tlaku in vodi. Po zadnji oceni osnovnih sredstev predstavlja vodovod vrednost 176.000.000 dinarjev brez mreže in objektov, ki se grade na področju sosednjih okrajev Kočevje in Novo mesto.

Za vzdrževanje vodovoda je predvidela občina Ivančna gorica le toliko sredstev, da vodovod obratuje brez uporabe čistilnih naprav, kar pa lahko privede v primeru kake epidemije do zelo težkih posledic.

Po pregledu naprav in tlačnega cevovoda so ocenjeni stroški za popravila in nadomestilo dotrajanih delov na 5.000.000 din, v kolikor se ne bi pokazali pri delu še kaki doslej nevidni nedostatki.

Vsekakor je nujno, da se občini Ivančna gorica dodele v letu 1957 potrebna sredstva, da uredi črpalnico in tlačni cevovod in tako prepreči propadanje dragocenega objekta.

V okraju je precej manjših vodovodov, ki oskrbujejo z vodo manjša naselja ali samo njih dele ter so jih zgradili svojčas prebivalci sami z raznimi podporami s strani oblasti. Za te vodovode se sedaj nihče ne briga, da bi jih vzdrževal. Le v primeru, ko se hoče kak nov koristnik priključiti na tak vodovod, se uprejo dosedanji koristniki, pa čeprav je na razpolago dovolj vode.

Mišljenja smo, da bi morale prevzeti prizadete občine vse take vodovode v svojo upravo preko krajevnih odborov, da bi vodili brigo okrog vzdrževanja, pobiranja tarife za vodo ter dajale dovoljenja za priključke novim koristnikom.

V teku leta 1957 namerava Svet za komunalne zadeve pripraviti dokumentirano poročilo o stanju oskrbe z vodo v ljubljanskem okraju.

Kanalska mreža in odvajanje odpadnih vod v okraju je zelo pomankljivo. O neki organizirani kanalski mreži naselij sploh težko govorimo, če izvememo mesto Ljubljano. Šele v zadnjem času so posamezne občine (n. pr. Vrhnika, Grosuplje, Mengeš itd.) začele na podlagi

programov pristopiti k izgradnji svoje kanalske mreže za odpadne vode. Od 23 občin v okraju Ljubljana 4 sploh nimajo nobene kanalske mreže, ostalih 19 pa le ca. 14 km. Se slabše stojimo v pogledu odvajanja in čiščenja odpadnih vod, ki se odtekajo neprečiščene v ponikovalnice ali odprte vodotoke. Slednji služijo za napajanje živine, poleti pa ljudem za kopanje. Industrijske odpadne vode odteka neprečiščene v javne vodotoke. Pogosto odteka preko odvodnih jarkov, ki nimajo niti toliko stalne vode, da bi splavila nesnago do večjega recipienta.

Posebno kričeje je stanje večjih industrijskih področij, n. pr. Vrhnika, kjer odvaja usnjarna svoje odpadne vode tako rekoč neprečiščene v Ljubljano, industrijsko področje med Mengšom in Domžalami, kjer

gnijejo odpadne vode tovarne kvasa v Mengšu vzdolž vsega odvodnega jarka, isto velja za Usnjarski tehnikum.

Vsled tega se vse naše reke in potoki spreminjajo v odprte greznice. V poletnem času so nevarne za vse kopalce, ki si zažele oddiha in kopanja v prosti naravi, živina pa je ogrožena vse leto, ker pije nesnažno vodo.

Edina urejena kanalska mreža z mehanično biološko napravo je v občini Šentvid, kjer pa stojimo pred žalostnim dejstvom, da je na njo priključenih le minimalno število hiš, vse ostale odvajajo odpadne vode vseh vrst v greznice, ki so skoro vse vodopropustne, delno pa imajo iztoke. Pronicajoče odpadne vode okužujejo podtalnico na najbolj občutljivem mestu za ljubljanski vodovod.

Primerno bi bilo, da bi občinski ljudski odbor Šentvid sprejel odlok, da se morajo priključiti na kanalsko mrežo vse hiše, ki leže v njenem območju. Projektirano kanalsko mrežo pa je potrebno izgrajevati v hitrejšem tempu, da se prepreči stalna nevarnost za podtalnico. Če bi bila podtalnica inficirana z odpadnimi vodami do Kleč, potem bi morali vso vodo za Ljubljano klorirati, kar bi imelo za posledico večje stroške za potrebne investicije in precej povisane stroške obratovanja, poleg neokusne pitne vode.

Naloga Sanitarne inšpekcije in Tajništva za komunalne zadeve je, da proučita kompleksno vprašanje odvajanja odpadnih vod vseh vrst in predlagata ustrezne ukrepe.

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

e) za ovce, koze, jagnjeta, koščke, prašičke in drugo 20 dinarjev.

19. člen

V kolikor kršitve tega odloka vsebujejo kaznivega dejanja, gospodarskega prestopka ali prekrška drugih predpisih, se kaznuje posebna oseba, gospodarska organizacija in odgovorna oseba v gospodarski organizaciji zaradi prekrška z denarno kaznijo do 3000 din:

1. kdor proda ali kupi za gospodarsko organizacijo živino na čez;
2. kdor proda ali kupi živino, ni predmet tega odloka;
3. kdor proda ali kupi živino, ni bila uradno klasificirana ali tehtana pri prodaji;
4. kdor ni upravičen kupovati ali prodajati živino na sejmu;
5. kdor izplačuje kupnino pred določilo 12. člena;
6. kdor na sejmišču meče odpadke, ponesnaži prostor, vodi na sejmišče pse, ali je tam v vinjenem stanju.

20. člen

Kazenski postopek po tem odloku vodi in izreka kazni sodnik prekrške občinskega ljudskega odbora v Cerknici.

21. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Glasniku, uradnem glasilu OLO Ljubljana.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora
Jože Telič l. r.

OBČINA LJUBLJANA-RUDNIK

34.

Na podlagi 20. in 117. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah in o odloku odbornikov ljudskih odborov (Ur. list LRS št. 31/53) je Občinski ljudski odbor Ljubljana-Rudnik XIV. seji dne 12. jan. 1956 sprejel

ODLOK

o razpisu nadomestnih volitev

1. člen

Razpisujejo se nadomestne volitve:

- a) v VI. volilni enoti Občine Ljubljana-Rudnik, ki obsega naslednje vilkame: 10, 12, 14, 16, 20, 22, 24, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 62, 64, 66, 70, 72, 74, 74a, 76, 78a, 80, 82, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 98a, 100, 104, 106, 108, 108a, 110, 112, 114, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 132, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 158, 160, 180, 230, 232, 254, 256, 240, 254, 266, 266a, 268;
- b) v XVII. volilni enoti Občine Ljubljana-Rudnik, ki obsega naslednje vilkame: Babna gorica in Srednja vas;
- c) v XIX. volilni enoti Občine Ljubljana-Rudnik, ki obsega naslednje vilkame: Selo pri Rudniku in Orleje, ker je prenehal mandat odbornikov Francu Abramcu, Antonu Martinu in Francu Strahu, ki so bili izvoljeni v teh volilnih enotah.

2. člen

Volitve bodo v nedeljo, dne 24. februarja 1957.

3. člen

Ta odlok se objavi v Glasniku, uradnem glasilu OLO Ljubljana, na krajevno običajni način v naslednjih volilnih enotah.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora
France Sitar l. r.

Vseбина:

Poročilo o delu Sveta za komunalne zadeve OLO Ljubljana za leto 1956
33 Odlok o sejemskem redu za živino
sejme občine Cerknica
34 Odlok o razpisu nadomestnih volitev občine Ljubljana-Rudnik

Predpisi občinskih ljudskih odborov

OBČINA CERKNICA

33.

Na podlagi 2. in 3. odst. 15. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. list FLRJ št. 19/52) v zvezi z 72. členom uredbe o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah (Ur. list FLRJ št. 37/53) ter 1. in 3. člena zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o prekrških (Ur. list FLRJ št. 58/55), izdaja občinski ljudski odbor Cerknica

ODLOK

o sejemskem redu za živinske sejme

1. člen

Ta odlok velja za vse živinske sejme na območju občine Cerknica. V občini Cerknica se smejo pripraviti živinski sejmi samo v Cerknici, na Rakeku, v Grahovem, v Begunjah in v Novi vasi.

2. člen

Ta odlok se nanaša na nakup in prodajo živine, tako velike živine (govedo, bivoli, konji, mežgi, osli), kot drobnice (ovce, koze, prašiči), ne pa tudi na plemensko živino.

Nakup in prodaja živine iz tega odloka je dovoljena le na sejmiščnem prostoru, ki mora biti stalen in ki ga določi občinski ljudski odbor v smislu 2. odstavka 1. člena tega odloka.

Izjemoma se dovoli odkup telet in pitanih prašičev še nadalje na že obstoječih dogonjskih mestih, za katere pa se mora prav tako pobirati določena sejmina.

3. člen

Živinski sejmi v občini Cerknica so vsak mesec na sledeče datume: Cerknica — vsakega 10. v mesecu, Rakek — vsakega 25. v mesecu, Grahovo — vsakega 27. v mesecu, Begunje — vsakega 28. v mesecu in Nova vas — vsak drugi in zadnji petek v mesecu.

Če navedeni datumi padejo na nedeljo ali državni praznik, bodo sejmi naslednji dan.

4. člen

Sejmišče mora biti urejeno po predpisih, ograjeno in razdeljeno na predele, in sicer posebej za govedo, posebej za konje, posebej za prašiče.

Prostori morajo biti med seboj pregrajani in urejeni s posebnimi pregrajami za privezovanje živine.

Sejmišče mora imeti na razpolago napajališče in rampo za nakladanje in razkladanje živine.

5. člen

Živina, prodana na sejmu, se tehta na obstoječih javnih tehtnicah.

6. člen

Sejemski čas traja od ranega jutra do 15. ure.

7. člen

Na živinskem sejmu smejo prodajati živino:

1. individualni kmetijski proizvajalci svojo lastno živino;
2. splošne kmetijske in delovne zadruge in združne ekonomije; svojo lastno živino in živino svojih članov;
3. državna kmetijska gospodarstva svojo lastno živino;
4. trgovske gospodarske organizacije, ki so registrirane za nakup in prodajo živine.

8. člen

Na živinskem sejmu smejo kupovati živino:

1. posamezniki za svoje lastne potrebe;
2. gostinska podjetja in obrati, menze, socialne in zdravstvene ustanove in druge organizacije za svoje potrebe;
3. gospodarske organizacije, ki so registrirane za nakup, predelavo in prodajo živine.

9. člen

Osebe, ki kupujejo ali prodajajo živino za gospodarske organizacije iz 4., 7. in 3. točke 8. člena tega odloka, morajo imeti posebno pooblastilo podjetja, za katerega prodajajo ali kupujejo. Pooblastilo mora potrditi trgovinska zbornica okraja, kjer ima podjetje svoj sedež.

Prekupčevanje na živinskem sejmu je prepovedano.

10. člen

Pred vhomom na sejmišče se mora lastnik živine oziroma zastopnik proizvajalca legitimirati z živinskim potnim listom in osebno izkaznico ter plačati sejemsko pristojbino. Uprava sejmišča vpiše vsako pripeljano živino po zaporednih številkah v sejemski seznam živine in to številko zaznamuje tudi na živinskem potnem listu.

11. člen

Pred vhomom na sejmišče mora pregledati živino veterinar zaradi ugotovitve, ali živina ne kaže znakov kužnih boleznih. Živina, ki bi po ugotovitvi veterinarja kazala znake kužne bolezni, ne sme na sejmišče.

12. člen

Na sejmu prignana živina mora biti pred prodajo klasificirana. Klasifikacija živine se izvrši po navodilih za klasifikacijo živine, ki jo je izdala Zveza trgovinskih zbornic Jugoslavije in ki tvori prilogo tega odloka, z namenom, da se živino

opredeli v posamezne kakovostne razrede. Klasifikacijo izvrši posebna komisija, ki jo sestavljajo člani tržne komisije. Komisija zaznamuje klasifikacijo na živinskem potnem listu in jo vpiše v sejemski seznam živine.

13. člen

Gospodarske organizacije iz 3. točke 1. odstavka 8. člena tega odloka izplačujejo kupnino za kupljeno živino po določilih odloka o posebnih pogojih, ob katerih lahko kupijo gospodarske organizacije kmetijske proizvode (Ur. list FLRJ 48/55).

14. člen

Živina se sme prodajati samo po dejanski teži, ki se ugotovi na uradni javni tehtnici.

Kupovanje živine »na čez« je za gospodarske organizacije prepovedano.

15. člen

Udeleženci sejma morajo skrbeti za red in snago na sejmišču. Na sejmem se lahko prižene le čista živina. Z živino je treba ravnati tako, da ne ogroža varnosti.

Psov ni dovoljeno voditi na sejmišče.

Pijanim osebam dostop na sejmišče ni dovoljen.

16. člen

Za nadzorstvo nad poslovanjem na sejmišču skrbi tržna komisija, katere člani morejo biti: veterinar, zastopnik občine in po en zastopnik proizvajalcev in kupcev, ki ju določi občinski ljudski odbor.

17. člen

Naloga komisije je, da skrbi za pravilen potek poslovanja na sejmišču, zlasti pa, da gospodarske organizacije živine ne kupujejo »na čez«, da se ne prodaja živina, ki je prekomerno nakrmljena oziroma napojena, da se pri nakupu tehtla, da živino ne preplačujejo, da živino ne odkupujejo izven sejma itd. Komisija je tudi pooblaščenca da oceni odbitek, v kolikor je živino tehtala pred nakupom.

Komisiji pomagajo in opravljajo administrativna dela uslužbenci uprave sejmišča oziroma uslužbenci občin. Komisija lahko po potrebi pozove k sodelovanju organe finančne in tržne inšpekcije ter organe ljudske milice.

18. člen

Za uporabo sejemskega prostora plačajo prodajalci:

- a) za veliko živino: (konji, govedo, bivoli, mežgi, mule, osli) — 50 dinarjev;
- b) za žrebeta, teleta, mlade bivole in drugo do 1 leta — 40 dinarjev;